

“

การพัฒนาสื่อดิจิทัล เรื่อง การสอนนวดแผนไทย
ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF DIGITAL MEDIA ON THAI MASSAGE
OF HEALTH SCIENCE DEPARTMENT, INSTITUTE
OF PHYSICAL EDUCATION, CHIANG MAI

”

วนิดา ไนรา

การพัฒนาสื่อดิจิทัล เรื่อง การสอนนวดแผนไทย ของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF DIGITAL MEDIA ON THAI MASSAGE
OF HEALTH SCIENCE DEPARTMENT, INSTITUTE
OF PHYSICAL EDUCATION, CHIANG MAI

วนิดา โนรา

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินผลการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 71 คน และผู้สอนหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย และแบบประเมินการใช้สื่อดิจิทัล ข้อมูลวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า สื่อดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นเป็นสื่อที่สามารถเปิดใช้งานได้ในทุกอุปกรณ์ ทำให้สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกระบบ เนื้อหาของการสอนประกอบด้วย 18 หัวข้อ ได้แก่ 1) คำไหว้พระบรมครูแพทย์ชีวกโกมารภัจจ์ 2) คำไหว้ครูของเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี 3) คำกล่าวบูชาพระบรมครูชีวกโกมารภัจจ์ 4) จริยธรรมของหมอนวดไทย 5) มารยาทของหมอนวดไทย 6) จรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพการนวดไทย 7) ประวัติการนวดไทย 8) การนวดแบบทั่วไป (แบบเชลยศักดิ์) 9) กายวิภาคศาสตร์แบบการแพทย์แผนไทย 10-14) ร่างกายของเรา 15) เส้นประสาทสิบ 16) ข้อควรระวังในการนวด 17) การบริหารแบบไทยท่าฤๅษีดัดตนพื้นฐาน 15 ท่า 18) การนวดไทย: ทำอย่างไรจึงจะปลอดภัยและถูกกฎหมาย โดยสามารถใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยผ่านทางอินเทอร์เน็ต และ QR code การประเมินการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย พบว่า สื่อดิจิทัลมีประสิทธิภาพด้านเนื้อหาสาระในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านทักษะที่ได้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการใช้งานด้านเนื้อหาสาระ และ ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ

คำสำคัญ: สื่อดิจิทัล การสอนนวดแผนไทย การประเมินผล

Abstract

The objectives of study were to develop and evaluate the Thai massage course through digital media teaching of Health Sciences Department, Institute of Physical Education, Chiang Mai. The population were 71 students and 11 Thai massager in Chiang Mai. The instruments used in this study were the digital media of Thai massage course the evaluation form the data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. The results were as follows: Thai massage course through in digital media can use in any devices, in anywhere and anytime. The contents are consisting of 18 topics: 1) Worship the Sheewakakomarapat 2) The Worship of Chao Phraya Pra Sadet Surenthathibordee 3) Words of Worship the Sheewakakomarapat 4) Moral of Thai Massage 5) Etiquette of Thai Massage 6) Code of conduct for Thai massage practitioners 7) Thai Massage History 8) General massage 9) Thai traditional medical anatomy 10-14) Our bodies 15) The ten main lines 16) Massage precautions 17) 15 basic of Hermit exercises 18) Thai Massage: How to be safe and legal. Users can use or access by Internet or the QR code. The evaluation of Thai massage digital media course found that the skill effectiveness with the mean of 4.55 (in the high level), the using with an average, the contents with an average and knowledge and Benefits.

Keywords: Digital media, Instructional Thai massage, Course evaluation

บทนำ

การนวดแผนไทยเป็นการให้บริการตามภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มาจากวัฒนธรรมความรู้ปราชญ์ของแต่ละท้องถิ่นจนได้กลายมาเป็นที่ยอมรับของคน เพราะกระแสตื่นตัวต่อการดูแลสุขภาพของคนไทยที่มีความใส่ใจต่อสุขภาพมากขึ้น และได้เล็งเห็นถึงการบรรเทาความเครียดหรืออาการเจ็บปวดที่ไม่ต้องพึ่งยา แต่ใช้วิถีธรรมชาติบำบัดและประคบด้วยสมุนไพร (โสมนัสสา โสมนัส, 2544) หลายคนจึงนิยมไปใช้บริการนวดเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วยหรือผ่อนคลายจากความเมื่อยล้า

การทำงานในโลกปัจจุบันเป็นเรื่องของการแข่งขันทำให้คนเกิดความเครียดมากขึ้น จึงแสวงหาสิ่งที่ดีขจัดหายไปจากชีวิต การพักผ่อนด้วยการนอนหลับอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ รูปแบบในการดำเนินชีวิตจึงมีการปรับเปลี่ยนช่วยเอื้อต่อการดูแลสุขภาพมีมากขึ้น ทำให้การนวดแผนไทยซึ่งในอดีตได้รับความนิยมจากผู้รักโดยเฉพาะกลุ่มกลายเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ไปทั่วโลก ประโยชน์ที่ได้รับจากการนวดแผนไทยไม่ได้มีแค่คลายเครียดเท่านั้น แต่ยังเป็นอีกวิธีการที่ช่วยบำบัดและแก้ไขปัญหาลักษณะความนิยมของการนวดจึงไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะแค่ชาวไทย หากแต่ขยายตัวออกไปในหมู่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศด้วยรัฐบาลจึงมีเป้าหมายและส่งเสริมให้ธุรกิจการนวดแผนไทยเร่งปรับตัวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนารูปแบบการให้บริการตลอดจนศักยภาพและคุณภาพของบุคลากรผู้ให้บริการนวดแผนไทยเพื่อเป็นที่ดึงดูดแก่ชาวต่างประเทศมากขึ้น

จังหวัดเชียงใหม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอันดับที่สี่ของประเทศไทยรองจาก กรุงเทพมหานคร ชลบุรี และภูเก็ต (โสมนัสสา โสมนัส, 2549) ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดมีบทบาทที่สำคัญมากต่อระบบเศรษฐกิจจังหวัด ซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ทำให้ธุรกิจนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นธุรกิจหนึ่งที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัด และในอนาคตแนวโน้มว่าจะมีสถานบริการนวดแผนไทยเปิดบริการเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อบริการรับกับความต้องการ และบุคคลในหลายๆ กลุ่มมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนวดแผนไทย แต่ไม่สะดวกที่จะเดินทางไปศึกษายังสถานศึกษาหรืออาจจะหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการนวดแผนไทยแต่ไม่สามารถหาข้อมูลได้

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะด้านการนวดแผนไทย โดยใช้สื่อดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่เกี่ยวกับการนวดแผนไทย เพื่อพัฒนาความรู้ของการนวดแผนไทยผ่านระบบสื่อดิจิทัลที่ทันสมัย และสะดวกต่อการเข้ามาศึกษาหาความรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินผลการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

วิธีการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง โดยการพัฒนาและใช้สื่อดิจิทัล เรื่อง การสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาโดยตรง เก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต
2. ข้อมูลทุติภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1. นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2559 จำนวน 71 คน
2. ผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้ใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบัน การพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ เป็นสื่อดิจิทัลที่สามารถเข้าศึกษาเพื่อเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก สมาร์ทโฟน โดยสามารถเข้าใช้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนการสร้างคือ 1) การกำหนดเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอน 2) การพัฒนาสื่อ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 4) การแก้ไขปรับปรุงสื่อก่อนนำไปใช้

2. แบบประเมินการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน 2) ประเมินการใช้สื่อดิจิทัล 3) ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลถึงนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ และผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการใช้งาน และการเข้าสู่ระบบเพื่อใช้งานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
2. แนะนำให้นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ และผู้หมวดหรือหมอนวดในสถานบริการนวดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ เข้าใช้งานสื่อดิจิทัลที่ผลิตขึ้น พร้อมทั้งให้กรอกแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต
3. ตรวจสอบ จำแนกและจัดการข้อมูลที่ได้ให้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลการประเมินการใช้สื่อ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม (นักศึกษา n = 71)		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		24	33.80
หญิง		47	66.20
ผู้หมวดหรือหมอนวด (n=11)		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		2	18.18
หญิง		9	81.82
การศึกษา			
ต่ำกว่า ม.6		6	54.55
ม.6		5	45.45
ประสบการณ์การนวด			
1-3 ปี		8	72.73
มากกว่า 3 ปี		3	27.27

ตอนที่ 2 การพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

สื่อดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นมาเป็นสื่อที่สามารถเปิดใช้งานได้ทุกอุปกรณ์ ทำให้สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกระบบ เนื้อหาของการสอนประกอบด้วย 18 หัวข้อ ได้แก่ 1) คำไหว้พระบรมครูแพทย์ชีวกโกมารภัจจ์ 2) คำไหว้ครู

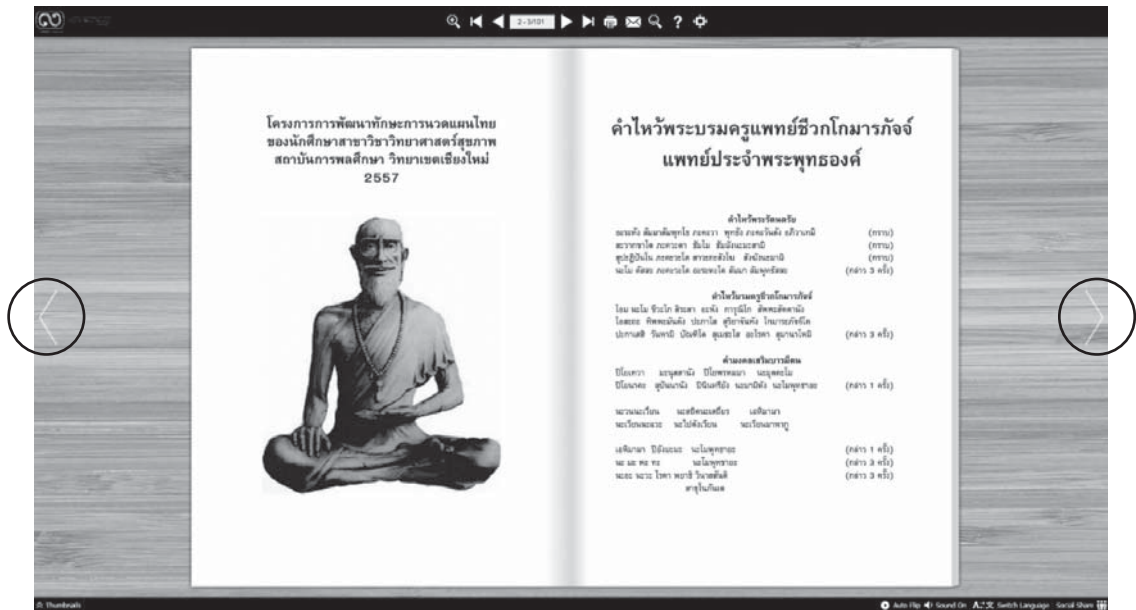
ของเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี 3) คำกล่าวบูชาพระบรมครูชีวกโกมารภัจจ์ 4) จริยธรรมของหมอนวดไทย 5) มารยาทของหมอนวดไทย 6) จรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพการนวดไทย 7) ประวัติการนวดไทย 8) การนวดแบบทั่วไป (แบบเชลยศักดิ์) 9) กายวิภาคศาสตร์แบบการแพทย์แผนไทย 10-14) ร่างกายของเรา 15) เส้นประธานสิบ 16) ข้อควรระวังในการนวด 17) การบริหารแบบไทย ทำฤๅษีดัดตนพื้นฐาน 15 ท่า 18) การนวดไทย: ทำอย่างไรจึงจะปลอดภัยและถูกกฎหมาย โดยวิธีการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย เข้าใช้งานผ่าน URL www.lidmed-cmu.com/e-massage หรือ QR code ดังภาพที่ 1-ภาพที่ 6

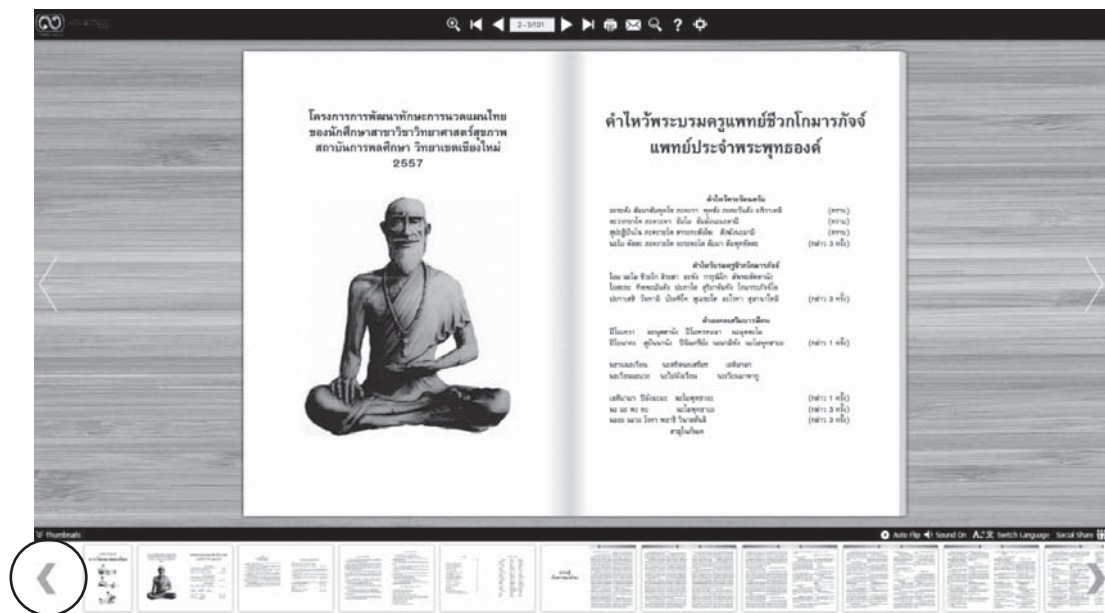
ภาพที่ 1 เมื่อเปิดไฟล์สื่อ โปรแกรมจะนำไปพบหน้าเริ่มต้นการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย

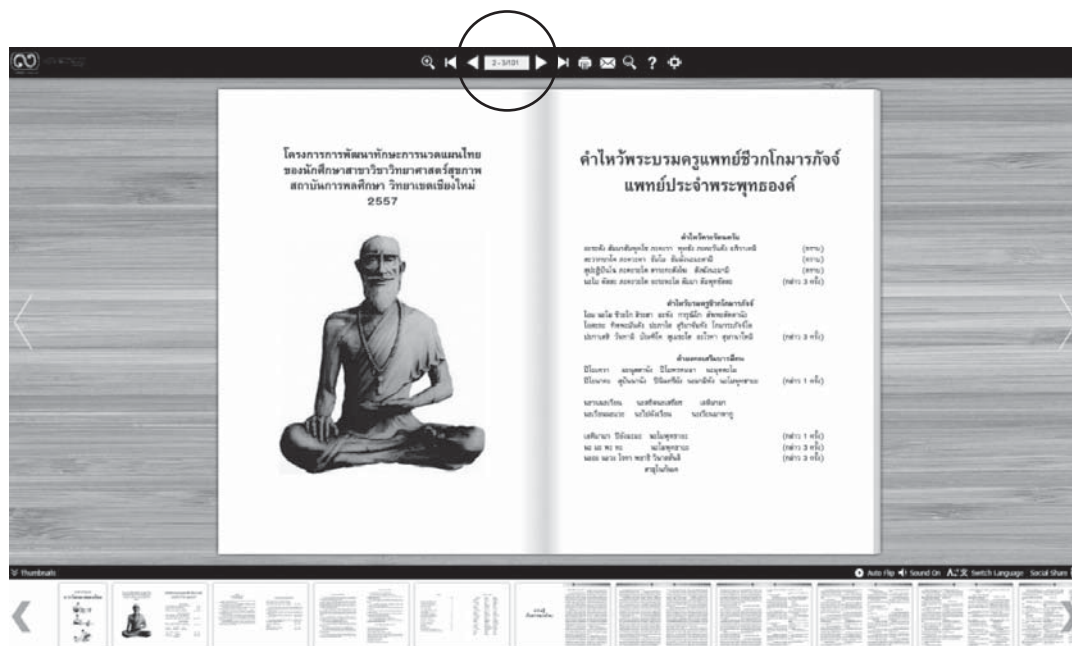
ภาพที่ 2 สามารถเปิดใช้งานสื่อดิจิทัลโดยใช้เคอร์เซอร์กดค้างบริเวณมุมด้านซ้ายแล้วเลื่อนเปิดใช้งานในหน้าถัดไปในรูปแบบเสมือนเปิดหนังสือจริง

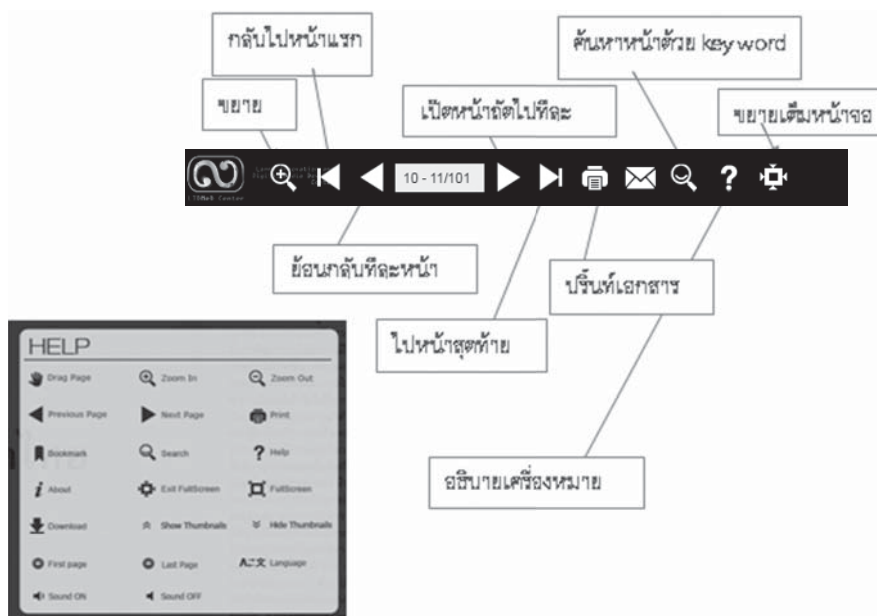
ภาพที่ 3 หากต้องการดูภาพก่อนหน้าหรือหน้าถัดไป สามารถใช้เคอร์เซอร์คลิกที่ลูกศรเปิดหน้าถัดไปหรือย้อนกลับ
ดังภาพ โปรแกรมจะย้อนกลับไปหน้าก่อนหน้า หรือไปต่อหน้าถัดไปทันที

ภาพที่ 4 สามารถดูภาพรวมของสื่อดิจิทัลทั้งหมดได้ โดยการคลิกที่ thumbnails (มุมล่างซ้าย)
โปรแกรมจะแสดงผลภาพหน้าต่างๆ ของสื่อดิจิทัลในลักษณะรูปภาพขนาดเล็กด้านล่าง
และสามารถเลื่อนดูภาพขนาดเล็กดังกล่าวไปด้านซ้ายหรือขวาตามต้องการ

ภาพที่ 5 ผู้ใช้งานสามารถเลือกไปยังหน้าที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เพียงกรอกเลขหน้าที่ต้องการในช่องด้านบนของสื่อดิจิทัลดังกล่าว แล้วกด Enter โปรแกรมจะนำไปยังหน้านั้นๆ ทันที

ภาพที่ 6 เครื่องมือเสริมการใช้งาน สามารถช่วยให้การใช้งานได้สะดวกมากขึ้น เช่น การย่อขยายภาพ การสั่งพิมพ์ การขยายภาพเต็มหน้าจอ การค้นหา การเปิดภาพ การช่วยเหลือ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

การประเมินโดยการสอบถามผู้ใช้งานสื่อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 20-30 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านเนื้อหาสาระ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.45 (S.D. = 0.70) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ มีความชัดเจนต่อเนื่อง มีความเหมาะสมต่อการนำเสนอในรูปแบบดิจิทัล และมีความน่าเชื่อถือ

ด้านการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.53 (S.D. = 0.59) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ สามารถใช้เป็นสื่อสำหรับการเรียนรู้ได้ ความมีประสิทธิภาพและคุณภาพสำหรับใช้ในการเรียนรู้ และสามารถศึกษาและปฏิบัติเองได้

ด้านทักษะที่ได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.55 (S.D. = 0.62) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ การใช้งานที่นำเสนอสามารถเป็นตัวอย่างใช้ฝึกทักษะได้ สามารถเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดทักษะได้ และสามารถใช้แทนการปฏิบัติจริงได้

ด้านการใช้งาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 (S.D. = 0.69) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ สามารถนำไปใช้งานได้หลายสถานที่ที่ต้องการ ใช้งานได้ง่าย และเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.33 (S.D. = 0.79) โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกดังนี้ ความรู้เรื่องการนวดไทย วิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านอนตะแคง และวิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ ท่านั่ง ค่าเฉลี่ยเท่ากัน และวิธีการนวดแบบเชลยศักดิ์ท่านอนหงายตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของ
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

ด้านเนื้อหาสาระ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหาสาระ	4.45	0.70	มาก
ด้านการเรียนรู้	4.53	0.59	มากที่สุด
ด้านทักษะที่ได้	4.55	0.62	มากที่สุด
ด้านการใช้งาน	4.51	0.69	มากที่สุด
ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ	4.33	0.79	มาก

สรุป สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริง

การอภิปรายผล

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแต่ละด้านของสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดอันดับแรกคือ ด้านทักษะที่ได้ ค่าเฉลี่ย 4.55 รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.53 ด้านการใช้งาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.51 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเนื้อหาสาระ ค่าเฉลี่ย 4.45 และด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย 4.33 ลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐภูมิ สุมานิต (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาสื่อดิจิทัลแบบขึ้นานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา พบว่า คุณภาพด้านเนื้อหาของสื่อดิจิทัลแบบขึ้นานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา อยู่ในระดับดี และการศึกษาของ ศราวุธ บุญคง (2556) ที่ศึกษาการพัฒนาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ มจธ.ในรูปแบบสื่อดิจิทัลแมกกาซีนเพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า หนังสือพิมพ์มีคุณภาพด้านเนื้อหาในระดับดีมาก ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ ถือเป็นการพัฒนานวัตกรรมด้านการนวดแผนไทยเพื่อให้เป็นทางเลือกใหม่

สำหรับผู้สนใจเรียนรู้จากสื่อประเภทดิจิทัล ซึ่งนับวันจะได้รับความสนใจจากสังคมมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากสื่อการสอนแบบเดิมประเภทต่างๆ เช่น เอกสารประกอบการเรียน รูปภาพ แผ่นป้าย สไลด์ ฯลฯ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อดิจิทัลการสอนขนาดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ แล้ว พบว่า ขาดความสะดวกในการใช้งาน การจัดเก็บ ดูแลบำรุงรักษามีหลายขั้นตอน ยุ่งยาก มีค่าใช้จ่ายมากกว่า และมีความน่าสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนได้น้อยกว่า ซึ่งจะส่งผลทำให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้การขนาดแผนไทยลดลง ส่งผลกระทบทำให้คุณลักษณะของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่วางไว้

นอกจากนี้ ด้วยความเป็นสื่อดิจิทัลและมีความน่าสนใจ รวมถึงประสิทธิภาพของสื่อดิจิทัลการสอนขนาดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ จะช่วยตอบสนองให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจในทุกที่ทุกเวลา ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้เรียนที่เป็นผู้หนดหรือหมอนวดในสถานบริการขนาดแผนไทยในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถใช้เวลาว่างเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถทำความเข้าใจและฝึกฝนทักษะการนวดต่างๆ ทำให้ได้พัฒนาฝีมือการนวดของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการขนาดแผนไทย และด้านอื่นที่เกี่ยวข้องกับการขนาดแผนไทยให้ได้รับการพัฒนาตามไปด้วยเช่นกัน ทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ด้านการท่องเที่ยว ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาอาชีพ รวมถึงด้านการศึกษาด้วย

บทสรุป

สื่อดิจิทัลที่พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาการสอนประกอบด้วย 18 หัวข้อ ได้แก่ 1) คำไหว้พระบรมครูแพทย์ชีวกโกมารภัจจ์ 2) คำไหว้ครูของเจ้าพระยาสุเรนทราธิบดี 3) คำกล่าวบูชาพระบรมครูชีวกโกมารภัจจ์ 4) จริยธรรมของหมอนวดไทย 5) มารยาทของหมอนวดไทย 6) จรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพการนวดไทย 7) ประวัติการนวดไทย 8) การนวดแบบทั่วไป (แบบเชลยศักดิ์) 9) กายวิภาคศาสตร์แบบการแพทย์แผนไทย 10-14) ร่างกายของเรา 15) เส้นประธานสิบ 16) ข้อควรระวังในการนวด 17) การบริหารแบบไทย ทำฤๅษีดัดตนพื้นฐาน 15 ท่า 18) การนวดไทย: ทำอย่างไรจึงจะปลอดภัยและถูกกฎหมาย โดยสามารถใช้สื่อดิจิทัลการสอนขนาดแผนไทยผ่านทางอินเทอร์เน็ต และ QR code

ผลการประเมินโดยการสอบถามผู้ใช้งานสื่อส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 ปี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อดิจิทัลการสอนขนาดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ พบว่า สื่อดิจิทัลมีเนื้อหาด้านต่างๆ เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านทักษะที่ได้ ค่าเฉลี่ย 4.55 ด้านการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.53 ด้านการใช้งาน ค่าเฉลี่ย 4.51 ด้านเนื้อหาสาระ ค่าเฉลี่ย 4.45 และ ด้านความรู้และประโยชน์ที่ได้รับ ค่าเฉลี่ย 4.33

สื่อดิจิทัลการสอนขนาดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้จริง โดยเป็นสื่อที่สามารถเปิดใช้งานได้ทุกอุปกรณ์ ทำให้ผู้ใช้งานหรือผู้สนใจการขนาดแผนไทยสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาสื่อดิจิทัลโดยเพิ่มคลิปภาพเคลื่อนไหว การมีเสียงบรรยายประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้ ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการจัดทำให้มากขึ้น เพราะมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเช่าพื้นที่ SERVER ค่าดำเนินการผลิตสื่อ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาประสิทธิผลจากการใช้สื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่
3. ควรมีการศึกษาและพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทยของสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ให้เป็นสื่อนานาชาติ เช่น ผลิตเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นผู้สนใจเรียนที่เป็นชาวต่างประเทศถึงการพัฒนาสื่อดิจิทัลการสอนนวดแผนไทย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ ที่ได้สนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2559 เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณ ดร.กรด เหล็กสมบูรณ์ และ รองศาสตราจารย์พลสิทธิ์ สิทธิขมภู มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อดิจิทัล รวมถึงการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวุฒิ สุมานิต. 2557. การพัฒนาสื่อดิจิทัลแบบชี้นำบนอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศราวุธ บุญคง. 2556. การพัฒนาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ มจร.ในรูปแบบสื่อดิจิทัลแมกกาซีนเพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- โสมนัสสา โสมนัส. 2549. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.